

© Prof. dr Jouke van Dijk Werkgeversconferentie Werkpleinen Oost-Groningen, 31 mei 2011

'Verzilvering: de arbeidsmarkt in Oost-Groningen nu en in de toekomst'

Presentatie voor de werkgeversconferentie 'Verzilvering' van de Werkpleinen Oost-Groningen en Hoogezand en Slochteren
Gasterij Smits, Midwolda, 31 mei 2011

Prof. dr Jouke van Dijk
Hoogleraar regionale arbeidsmarktanalyse
Faculteit Ruimtelijke Wetenschappen
SER Noord-Nederland / Waddenacademie
1 jouke.van.dijk@rug.nl www.joukevandijk.nl

© Prof. dr Jouke van Dijk Werkgeversconferentie Werkpleinen Oost-Groningen, 31 mei 2011

Overzicht

- Trends economie en arbeidsmarkt
- Hoe staat de economie er voor?
- Kredietcrisis: hoe lang nog?
- Krimp en Vergrijzing: een probleem? En voor wie?
- Dynamiek op de arbeidsmarkt
- **Verzilvering: wie moet (en kan!) wat doen?**

2

© Prof. dr Jouke van Dijk Werkgeversconferentie Werkpleinen Oost-Groningen, 31 mei 2011

Trends economie en arbeidsmarkt

- Herstructurering: eenvoudige maakindustrie verdwijnt, groei in de dienstensector, vooral zorg
- Flexibeler arbeidsrelaties \leftrightarrow zzp-ers, pendel, wonen
- Kennisintensivering, opleidingsniveau stijgt: maar ook 250.000 analfabeten en 1,5 miljoen laaggeletterden
- Kwalitatieve mismatch vraag en aanbod
- Economische groei stagneert: kredietcrisis
- Krimp/vergrijzing: beroepsbevolking neemt af
- Nog veel mensen in de WW, WWB, Wajong en WAO die buiten het arbeidsproces staan
- **Werkloos en 45+: kansloos op de arbeidsmarkt?**

3

© Prof. dr Jouke van Dijk Werkgeversconferentie Werkpleinen Oost-Groningen, 31 mei 2011

Ontwikkeling aantal arbeidsplaatsen per inwoner 15-64 jaar in 1995 over 1995-2010: verandering in de kans op werk

Ontwikkeling arbeidsplaatsen per inwoner 15-64 jaar 1995-2010
% per jaar

- >0,45
- 0
- <-0,47

Afhankelijk L to V Ned.

Bron: Bureau Louter, 2011

4

© Prof. dr Jouke van Dijk Werkgeversconferentie Werkpleinen Oost-Groningen, 31 mei 2011

Werkgelegenheidsgroei in % in Nederland en in het Noorden

5

© Prof. dr Jouke van Dijk Werkgeversconferentie Werkpleinen Oost-Groningen, 31 mei 2011

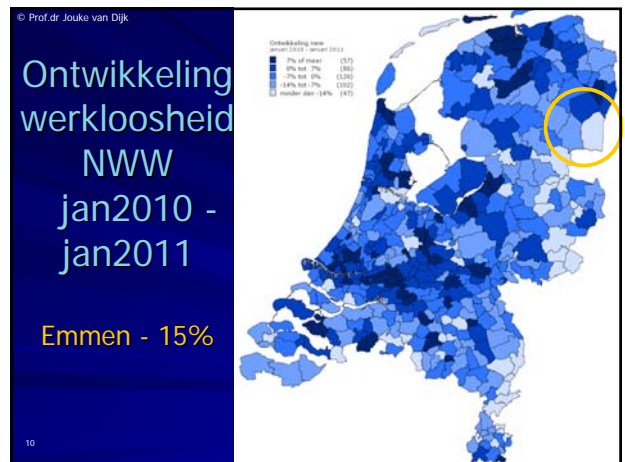
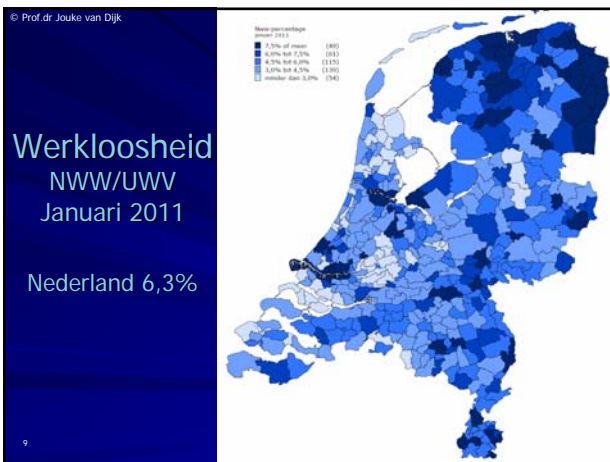
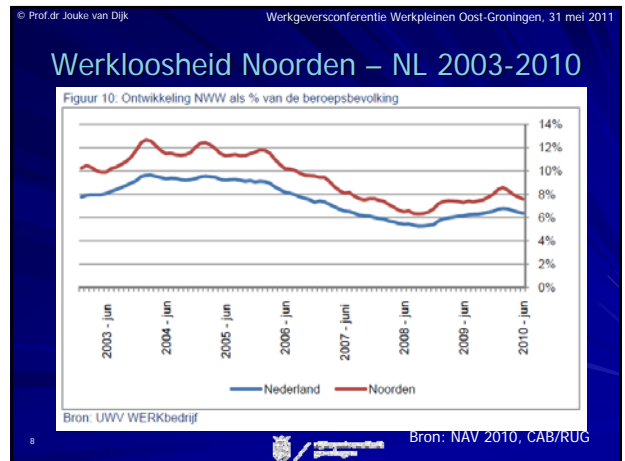
Ontwikkeling werkgelegenheid 2006-2010

Kaart 2: Ontwikkeling werkgelegenheid 2006 - 2010

Prov Gr	+ 14.000	+5,4%
Gem Gr	+ 7.700	+6,1%
Ommeland	+ 6.300	+5,1%

Bron: PWR GR 2010, CAB

6

© Prof.dr Jouke van Dijk Werkgeversconferentie Werkpleinen Oost-Groningen, 31 mei 2011

Toename werkloosheid valt mee

- De toename van het aantal zzp-ers, die veel van de klappen hebben opgevangen,
- Beleidsmaatregelen zoals de deeltijd-WW
- Labour hoarding*: bedrijven houden personeel langer vast uit angst voor kraptes in de toekomst.
- Discouraged worker* (jongeren en herintreders stellen toegang tot de arbeidsmarkt uit)
- Krapte in 2008
- Daling aantal gewerkte uren
- Vooraf **ouderen stromen moeilijk weer uit**

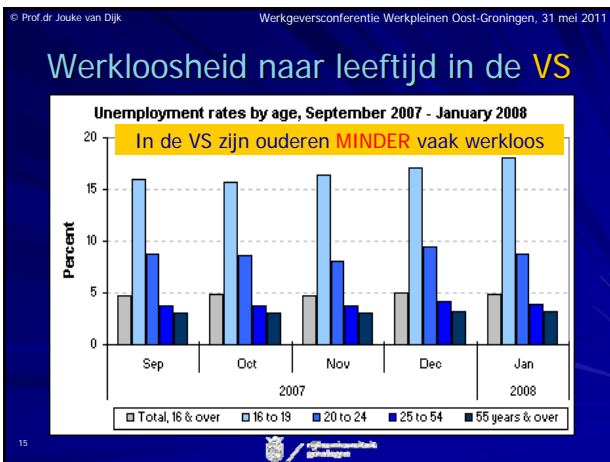
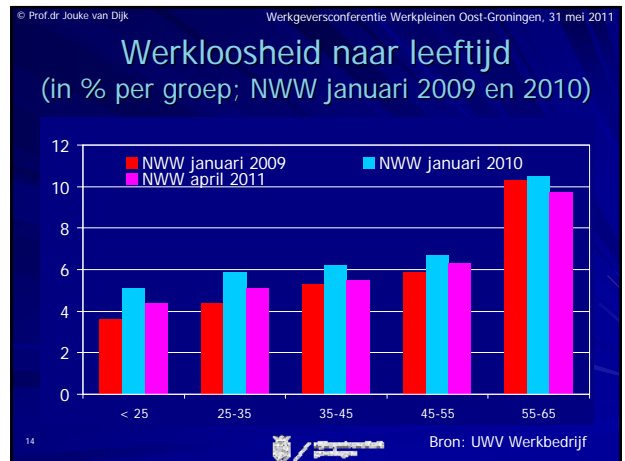
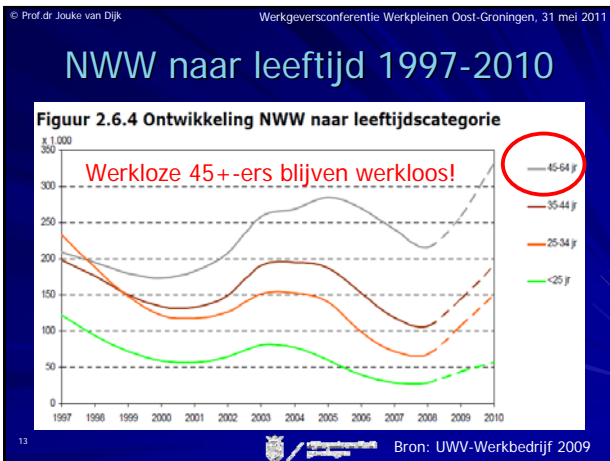
11

© Prof.dr Jouke van Dijk Werkgeversconferentie Werkpleinen Oost-Groningen, 31 mei 2011

Werkloosheid april 2011 Arbeidsmarktregio Groningen

- Totaal NWW 23.200
- Waarvan:
 - < 27 jaar 3.100
 - 27 – 45 9.200
 - > 45 10.900
 - Technisch elementair/lager 5.000 (300 vac)
 - Technisch middelbaar/hoger 2.000 (200 vac)
 - Zorg elementair/lager 4.600 (300 vac)
 - Zorg middelbaar/hoger 2.000 (150 vac)

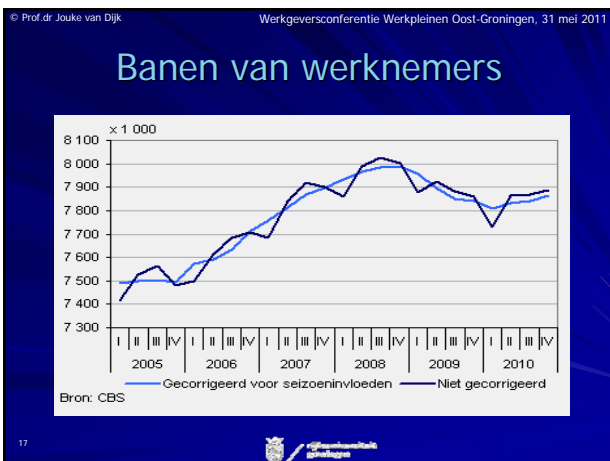
12

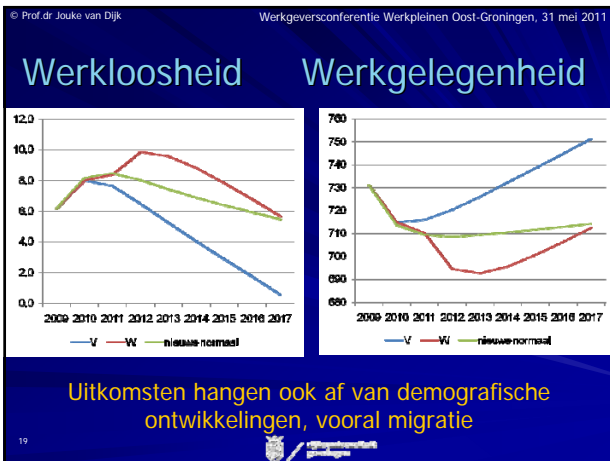

© Prof.dr. Jouke van Dijk Werkgeversconferentie Werkpleinen Oost-Groningen, 31 mei 2011

Economische crisis: hoe lang, hoe erg?

16

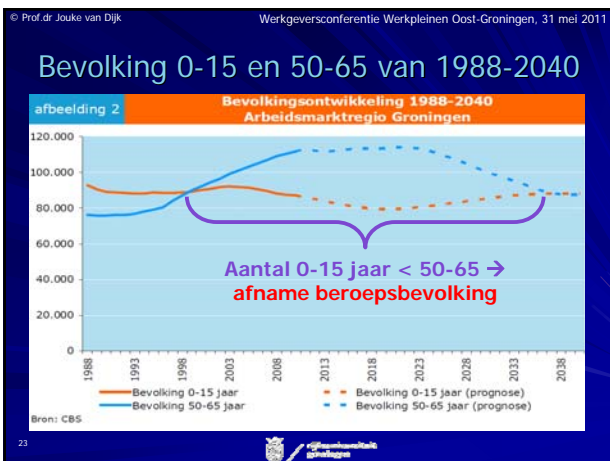
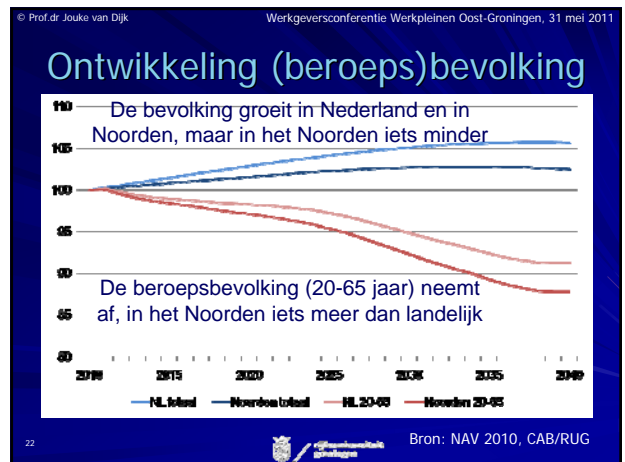

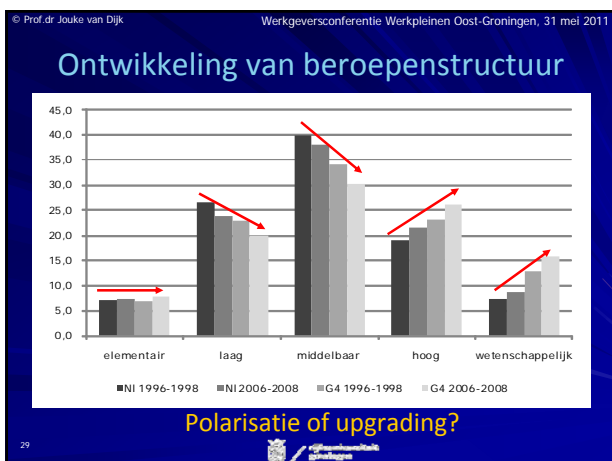
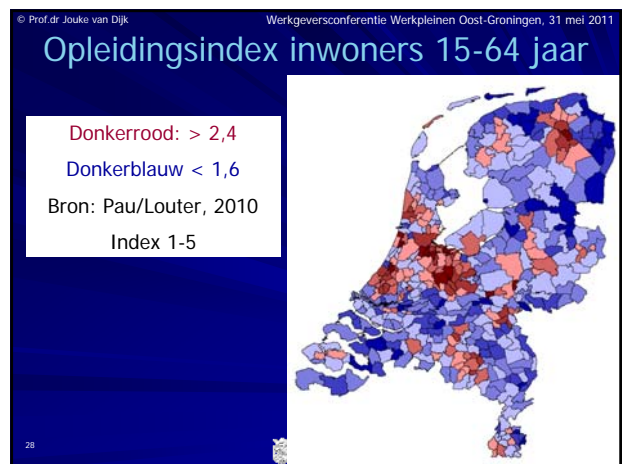
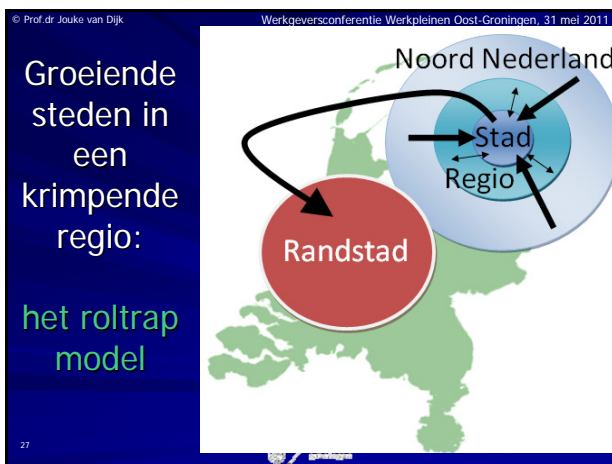
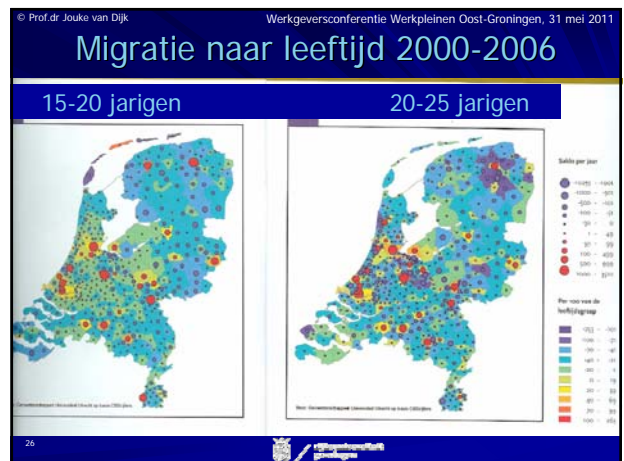
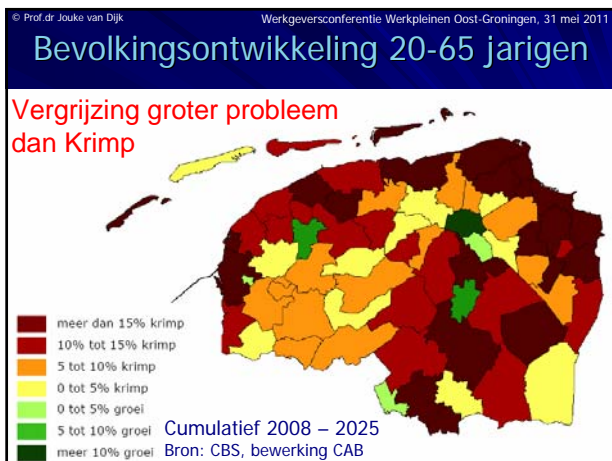

© Prof.dr Jouke van Dijk Werkgeversconferentie Werkpleinen Oost-Groningen, 31 mei 2011

Demografische ontwikkelingen: krimp en vergrijzing

20

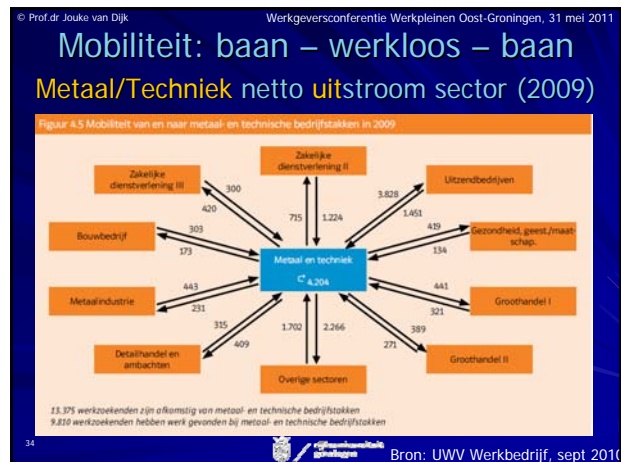
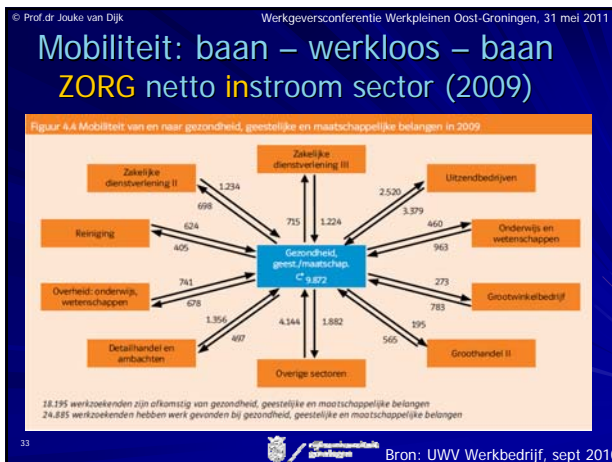
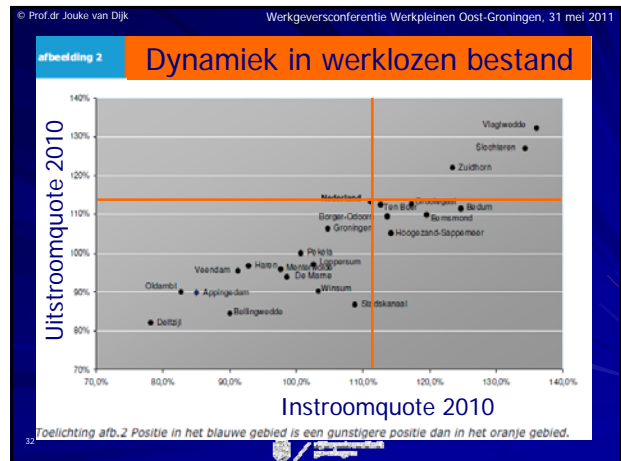
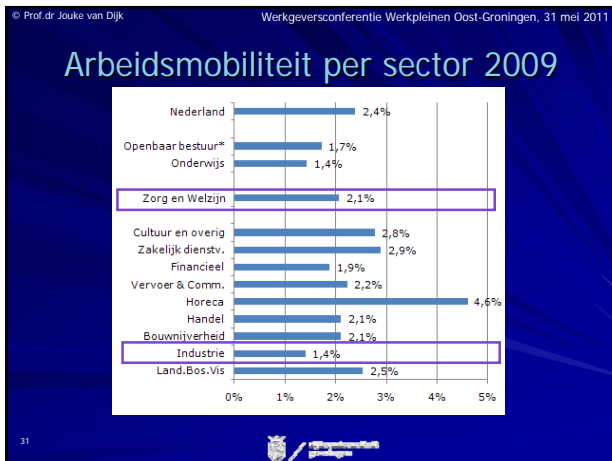

© Prof.dr. Jouke van Dijk Werkgeversconferentie Werkpleinen Oost-Groningen, 31 mei 2011

Dynamiek op de arbeidsmarkt: vele soorten arbeidsmarktmobiliteit

30

© Prof. dr. Jouke van Dijk Werkgeversconferentie Werkpleinen Oost-Groningen, 31 mei 2011

Friese jongeren in trek

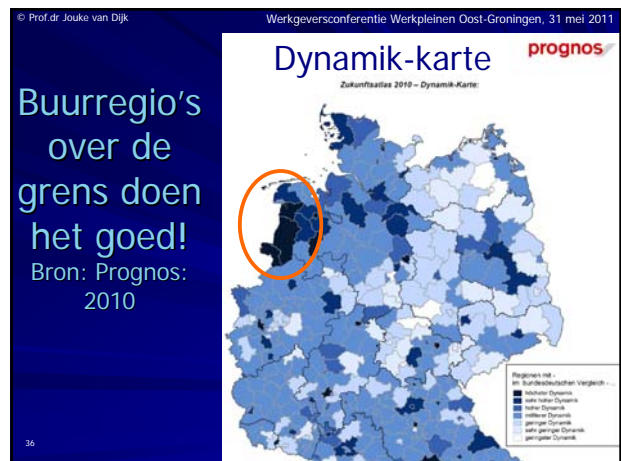
Corus IJmuiden werft Friese jongeren

Staalbedrijf Corus voerde in 2008 in Friesland een massieve campagne om personeel voor de hoogovens in IJmuiden te werven.

'Sjoch, nó wurdt it leuk!'

Jongeren bij Corus

35

© Prof.dr. Jouke van Dijk Werkgeversconferentie Werkpleinen Oost-Groningen, 31 mei 2011

Duitse werf zoekt vakkracht in Noorden

● Cruiseschepenbouwer in Papenburg richt blik over de grens personeel voor handen te hebben is Meyer afgelopen jaar officieel van start gegaan met de Meyer Werf Academy. Op het terrein van de

37

© Prof.dr. Jouke van Dijk Werkgeversconferentie Werkpleinen Oost-Groningen, 31 mei 2011

Komt u aan genoeg opgeleid personeel met de juiste kwalificaties en competenties?

38

© Prof.dr. Jouke van Dijk Werkgeversconferentie Werkpleinen Oost-Groningen, 31 mei 2011

Conclusies

- Effect van krimp op arbeidsmarkt in Noorden is beperkt, de arbeidsmarkt is regionaal: pendel
- Vergrijzing veel ingrijpender voor de arbeidsmarkt dan krimp en crisis
- Werkgelegenheidsvraag na de crisis erg onzeker, maar op termijn: krappe arbeidsmarkt
- UWV nu: veel meer mensen met techniekberoep en zorgberoep ingeschreven dan er vacatures zijn
- Maar velen zijn 45+: is dat erg?

39

© Prof.dr. Jouke van Dijk Werkgeversconferentie Werkpleinen Oost-Groningen, 31 mei 2011

Wie van u is 45+?

- Vindt u dat u eigenlijk te duur bent voor wat u opbrengt?
- Is uw productiviteit lager dan 45-?
- Bent u niet schoolbaar, uitgeblust, niet flexibel?
- Bent u vaker ziek dan 45-?
- Hebt u een hoog risico op arbeidsongeschiktheid?
- Geldt dit allemaal wel voor werkloze 45+-ers?

40

© Prof.dr. Jouke van Dijk Werkgeversconferentie Werkpleinen Oost-Groningen, 31 mei 2011

Wat te doen?

41

© Prof.dr. Jouke van Dijk Werkgeversconferentie Werkpleinen Oost-Groningen, 31 mei 2011

Doorwerken tot je 67^e terwijl je op je 50^e al afgeschreven bent

waar zijn we mee bezig.nl

achmea ontzorgt

42

© Prof. dr. Jouke van Dijk Werkgeversconferentie Werkpleinen Oost-Groningen, 31 mei 2011

Problemen? U kunt zelf veel doen!

- De arbeidsmarkt is zeer **dynamisch** en dat is een **bedreiging** en een **kans**
- Breng normaal verloop, vervanging, uitbreiding cijfermatig goed in kaart en bepaal een strategie, mede op basis van:
 - Wat gaan uw eigen werknemers doen bij krapte?
 - Wat doen uw concurrenten op de arbeidsmarkt bij krapte?
- **Hoe zeker weet u dit allemaal?**

43

© Prof. dr. Jouke van Dijk Werkgeversconferentie Werkpleinen Oost-Groningen, 31 mei 2011

Oplossen krapte op de arbeidsmarkt

- Flink meer betalen, overuren draaien, minder deeltijd, doorwerken tot 67
- Imago interessante werkgever zijn qua loopbaan, secundaire arbeidsvoorwaarden etc.
- Om-, her-, bij- of opscholing interne arbeidsmarkt; taaksplitsing
- Buitenlanders aantrekken of outsourcing
- Innoveren, hogere arbeidsproductiviteit
- **Niks doen, het valt wel mee: voelen bedrijven echt al knelpunten op de arbeidsmarkt?**
- **Denken bedrijven (op tijd) mee over arbeidsmarktbeleid, onderwijs, ouderenbeleid etc.?**

Ook het MKB?

44

© Prof. dr. Jouke van Dijk Werkgeversconferentie Werkpleinen Oost-Groningen, 31 mei 2011

Conclusies

- De arbeidsmarkt wordt krapper door vergrijzing
- Jongeren: voorkom voortijdig schoolverlaten en instroom in de Wajong
- **Maar er zijn onvoldoende jongeren!**
- Investeren in werknemers 45+ en 45+ werklozen is noodzakelijk voor bedrijven, de betrokkenen en de maatschappij! → **VERZILVERING als kans!**
- HRM-beleid ↔ arbeidsmarktbeleid
- Werk samen op praktische punten, maar blijf niet steken in platforms, task-forces, convenanten, etc.
- **Begin nu: voor het probleem u overvalt**

45

© Prof. dr. Jouke van Dijk Werkgeversconferentie Werkpleinen Oost-Groningen, 31 mei 2011

'Verzilvering: de arbeidsmarkt in Oost-Groningen nu en in de toekomst'

Presentatie voor de werkgeversconferentie 'Verzilvering' van de Werkpleinen Oost-Groningen en Hoogezand en Slochteren
Gasterij Smits, Midwolda, 31 mei 2011

Prof. dr. Jouke van Dijk
Hoogleraar regionale arbeidsmarktanalyse
Faculteit Ruimtelijke Wetenschappen
SER Noord-Nederland / Waddenacademie
jouke.van.dijk@rug.nl www.joukevandijk.nl

46